Grindløe på, Indreeide, Eidsdal

ÅRSMELDING 2018

MØRE OG ROMSDAL BONDE OG SMÅBRUKARLAG

Årsmelding - Rekneskap - Kontaktliste

MØRE OG ROMSDAL BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

Program

årsmøte i Møre og Romsdal bonde og små
hotell Alexandra Molde 8.-9.mars 2019

Fredag 8.mars

10-16.15 ***«Bondekraft og skapervilje»***

-næringskonferanse for hele landbruket i Møre og Romsdal

19.30 **Middag**

Lørdag 9.mars

9.00 **Åpning og konstituering av årsmøte**

9.15 **Leders tale**

9.30 **Kjersti hoff, leder i NBS har ordet**

10.00 **Politisk debatt**

11.00 **Pause. Loddsalg (tamed kontanter)**

11.15 **Landbruksfaglig innlegg**

-HMS/Forsikringsavtalen med Gjensidige

-Lokalmat (Rekoring og mentorordning)

12.15 **Årsmelding og årsregnskap**

13.00 **Lunsj**

14.00 **Budsjett og arbeidsplan for 2019**

14.30 **Valg**

15.00 **Loddtrekning, avslutning og vel hjem**

Leiaren har ordet

KAN VI KLARE OSS UTEN !!

Uten å krisemaksimere menneskehetens eksistens så reiser klimaendringer en del interessante problemstillinger, forutsatt at man tar situasjonen på alvor.

Fra ca 1950 til nå har antallet storfe i Norge blitt redusert fra 1,22 mill til 874500, altså 28 %. Samtidig steg antallet biler i Norge fra 188500 til 2,85 millioner, dvs 24 ganger mens verdens antall flyreiser steg fra 17,4 mill passasjerer til 3,9 mrd, altså 225 ganger……..og så er det kua som blir klimasynderen!!!

Selvsagt skal vi landbruket delta i arbeidet med å redusere våre utslipp og forbedre klimaet. Men jeg kjøper ikke anklagene mot oss at vi initierer en kamp mellom ulike sektorer. Jeg snarere ønsker det velkommen!

Slik jeg ser det er det på tide at hver især av oss stiller spørsmål om hva vi bidrar med til en bedre verden og hvor viktige vi er. Jeg forventer ikke at vi alle skal ha mål om å redde verden men det blir like feil å dele ut likt hva hver sektor skal bidra med i reduserte utslipp. Vi må tørre å si at noe er mindre viktig og må derfor ta en større andel. Det kan i hvert fall være en øvelse for alle å spørre om hvor lenge vil bygda, byen eller landet klare seg uten hver av oss. Hvor lenge klarer du deg uten mat, uten et kafebesøk, en fotballkamp, en flytur eller et operabesøk. Hvor lenge klarer vi oss uten en bonde, lærer, en lege eller en direktør. Skal man innføre et system om å måle utslipp på gardsnivå er det like interessant å utarbeide et system som måler på individnivå…..og vekter dette ulike alt etter hvor viktig vi er for samfunnet. Problemet er vel at dette vil ramme de fleste så sterkt at det er lettere å skyte på bonden…..det er tross alt bare 2 % bønder igjen. Jeg ønsker meg sterkt at bonden kan bruke denne situasjonen til igjen å ta tilbake matmakta!!!!

Angvik 4. februar 19

Stein Brubæk

Unngå brann på gården din

De fleste landbruksbranner skyldes feil på elektrisk anlegg og utstyr. Å gjennomføre en el-kontroll er derfor noe av det viktigste du kan gjøre for å sikre gården din mot brann.

El-kontroll med termografering gir deg:

- en tryggere hverdag
- rabatt på brannpremien på forsikringene dine
- grunnlag for god risikoscore og topprabatt på forsikringene

Kontakt oss på telefon 915 03100
eller les mer på gjensidige.no/landbruk

Gjensidige

A13_0483/10.2017/Foto: Jo Michael de Figueiredo

TILLITSVALDE 2018

Leiar: Stein A. Brubæk

Nestleiar: Ragnhild Godal Tunheim

Styremedlemmar: Bent Konrad Moen, Martin Lyster og Invild Hansen Nystad

1. Vara: Eli Kristin Aalbu Sæther (fram til 01.05.18 da ho vart tilsett som fylkessekretær)
2. Vara: Inger Lise Kristensen
3. Vara: Kristin Sørheim
4. Vara: Liv Nordli Hole
5. Vara: Bodil Egset Sæbø

Revisorar: Mildrid Fiske og Oddbjørn Reiten(attvald) for 1 år

Valgnemd : Margreta Aklestad (leiar) – Øystein Ormbostad – Helge Øverås

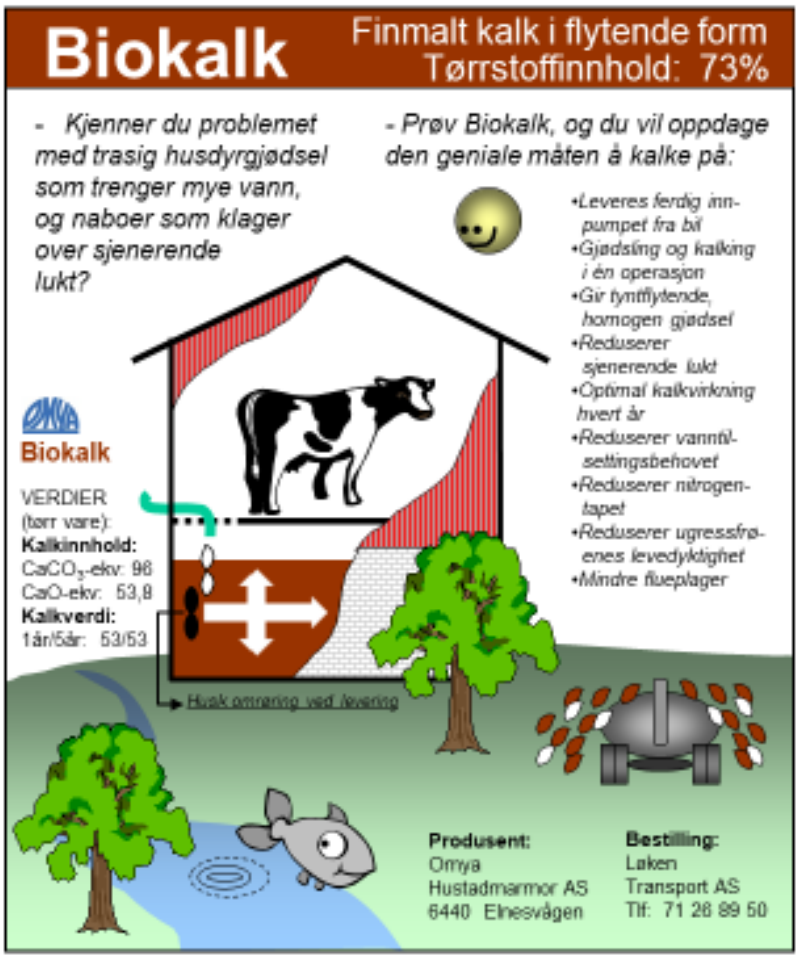

Linomal

Ekte Linoljemaling
Fremstilt etter originaloppskrift
av linolje, jernoksidpigmenter,
kritt og sinkhvitt

Åsskard Kirke: Hovedfarge Hvit, staffasje Gammelrosa

God maling har tre viktige funksjoner

A. Gi olje-inntrenging i underlaget for å beskytte mot råte og oppsprekking.
B. Være offerskikt for nedbryting av UV-stråler og værslitasje.
C. Forskjønne og framheve bygninger med gode farger som er tilpasset omgivelsene.

Linomal® Linoljemaling fåes i 16 standardfarger.
I tillegg blander vi alle farger etter eget ønske.

Linomal® Linoljemaling fra Møretyri kan også brukes på tak av stein, stål og aluminium som vist nedenfor.

Granåsen Gård 2014. Tilbakeført til originale rokokkofarger fra da gården ble ferdigstilt i 1770.

Hovedfarge NCS 2005-R20B, staffasje NCS 5020-Y30R

Værslitt takstein malt med 2 strøk av henholdsvis sort og grå.

Hovedfarge NCS 2030-Y10R, dørene i Furugrønn og omramming NCS 8006-Y63R

2 strøk Linomal rett på rustet bølgeblikk. Farge Sort og Rød.

2 strøk Linomal på galvanisert bølgeblikk. Farge Sort og Rød.

MØRETYRI
TJÆRE- OG LINOLJEPRODUKTER

Møretyri AS, Glåmsmyrveien 163, 6683 Vågland • 71556099 • post@moretyri.no • www.moretyri.no

MEDLEMSSTATUS – LOKALLAG

Fylkeslaget har ved årsskiftet 395 medlemmar. Det kom 14 nye i 2018 mens 24 ble utmeldt, i stor grad medlemmar som ikkje har betalt kontingent på mange år. Likevel er det en nedgang i ein periode hvor NBS har fått god omtale. Det ligger derfor et stort potensiale til å skaffe fleire medlemmar. Dette er ein jobb verken fylkesstyret eller lokallaga gjør godt nok.

Møre og Romsdal BS har 18 lokallag. 3 lokallag (Eide, Sunndal, Stranda) har ikkje hatt drift på mange år og har berre nokre få medlemmar.

ÅRSMØTE OG ÅRSMØTEPROTOKOLL 2018

Årsmøtet 2018 vart halde på Scandic Seilet Hotel 2.-3.mars 2018. Årsmøtet starta fredag 2.mars med Landbrukskonferansen «DRØVTYGGING,KLIMA OG KRETSLØP», ein felles næringskonferanse for landbruket i Møre og Romsdal arrangert av Fylkesmannen, Bondelaget og Bonde og Småbrukarlaget. Sjølve årsmøteprogram var lørdag 3.mars. Fra NBS deltok politisk nestleiar Elin Bergerud. Det møtte 24 utsendingar frå 9 lokallag + styret og 1.vara. Representantar frå Tine, Nortura, Tyr og Møre og Romsdal sau og geit var til stede.

Frå årsmøte 2018

ÅRSMØTE TALEN 2018

GODE BØNDER OG VENNER.

JEG ER INGEN STOR TILHENGER AV LANGE TALER OG SKAL HELLER IKKE DENNE GANGEN TA OPP TIDA, MEN HELLER BRUKE TALEN MIN TIL Å SETTE FREM NOEN TEMAER SOM VIL VÆRE HELT AVGJØRENDE FOR FRAMTIDA TIL OSS BØNDER. JEG GJØR DET MED TANKE PÅ AT RESTEN AV ÅRSMØTET SKAL DREIE SEG OM DETTE OG HVORDAN VI SKAL HÅNDTERE DISSE UTFORDRINGER I ÅRETS JORDBRUKSFORHANDLINGER.

LA MEG LIKEVEL FØRST SI NOEN ORD OM ÅRET SOM HAR GÅTT…..FOR Å HA ET GRUNNLAG FOR Å TA TAK I FREMTIDA.

ÅRSMELDINGA VISER VEL BEDRE ENN NOEN ORD HER I DAG HVA VI HAR GJORT. I DE SNART 20 ÅRA JEG HAR VÆRT MED I LANDBRUKSPOLITIKK I SMÅBRUKARLAGET HAR JEG ALDRI FØR FØLT Å BLI TATT SÅ MYE PÅ ALVOR SOM I DE SISTE PAR ÅRA. DA TENKER JEG PÅ BÅDE FMLA, BONDELAGET OG IKKE MINST MEDIA. PÅ GODT OG VONDT ER DET NÅ SVÆRT LITEN POLITISK AVSTAND MELLOM BL OG SMÅBRUKARLAGET HER I FYLKET. LIKESÅ VAR DE FLESTE INNSPILL VI KOM MED TIL LANDBRUKSMELDINGA I FJOR VÅR LETT Å FÅ GEHØR FOR. OG DETTE ER IKKE FORDI AT VI HAR SKIFA POLITIKK. UTFORDRINGA BLI Å FÅ TIL EN VERKTØYKASSE SOM GJØR AT VI KAN SETTE I VERK DENNE POLITIKKEN. PÅ NASJONALT PLAN HAR VI SAMME GJENNOMSLAGSKRAFTA OG REGIONALT HAR VI IKKE EN VERKTØYKASSE SOM GJØR DET MULIG.

SÅ VIL JEG NEVNE DE TO PROSJEKTA VI HAR FÅTT INNVILGA OG SOM GJØR AV VI BLIR MER SYNLIGE. REKRUTTERINGSPROSJEKTET VÅRT GJØR AT VI KAN TA MED OSS UNGE BØNDER TIL MØTER, UAVHENGIG AV LOKALLAGA SIN ØKONOMI. DETTE GJELDER BÅDE MØTER I NORGE OG INTERNASJONALT. I 2017 KLARTE VI Å HA BÅDE UTSENDING OG OBSERVATØR PÅ LANDSMØTET OG LIKESÅ HA MED ET MEDLEM TIL ET MØTE I BRUSSEL OM MIGRASJON. BÅDE FOR Å ENGASJERE MEN IKKE MINST FOR Å LÆRE KAN DETTE VÆRE ET NYTTIG TILTAK SOM JEG ANBEFALER DERE Å HA I TANKENE MHT TIL UNGE MEDLEMMER. I DE NÆRMESTE MÅNEDER VIL DET VÆRE FLERE MULIGHETER. DET ER BÅDE ET UNGDOMSMØTE I STJØRDAL OG ET KLIMAMØTE I STOCKHOLM SOM VI KAN STØTTE UNGDOM SOM VIL DELTA PÅ. TA KONTAKT MED UNGE MEDLEMMER OG BE DEM TA KONTAKT MED MEG.

VI HAR GJENNOMFØRT 2 NYE MØTER OM LOKALMAT I 2017 I TILLEGG TIL 2 I 2016 OG SKAL HA DET SISTE I VÅR. I TILLEGG HAR VI ARRANGERT TO MØTER I SERIEN MATNYTTIG MED FINANSIERING FRA NBS.

MEN NÅR DET ER SAGT SÅ KAN VI MED RETTE BLI KRITISERT FOR Å FOKUSERE FOR MYE PÅ LOKALMAT. DET REDDER IKKE NORSK LANDBRUK. JEG OPPFATTER AT DET ER EN STOR FORSTÅELSE OM AT HOVEDKAMPEN FREMOVER VIL STÅ OVERFOR MELKEBRUK INNTIL 30 KYR OG SAUEBRUK INNIL 150 VINTERFORA, ALTSÅ SMÅ OG MELLOMSTORE BRUK…..RYGGRADA I NORSK LANDBRUK.

UTFORDRINGA BLIR Å FINNE VIRKEMIDLER. I DAG ER DET IKKE SÅ MYE AV VIRKEMIDLENE SOM ER REGIONALISERT. SELV OM VI KLARER Å PRIORITERE DISSE BRUKA MED INVESTERINGSVVIRKEMIDLER SÅ GIR IKKE DET EN SIKKER FREMTID FOR INNTEKTER. DET MÅ TIL BÅDE EN BEDRE RÅVAREPRIS OG EN BEDRE STRUKTUR PÅ TILSKUDDA.

ER DET REALISTISK Å TRU AT MELKEBONDEN FÅR 1 KR I ØKNING PÅ PRISEN? FOR SÅ MYE TROR JEG MAN MÅ HA FOR Å BERGE DE VIKTIGSTE OG KANSKJE MEST BÆREKRAFTIGE MELKEBRUKA VÅRE. JEG TVILER PÅ DET.

JEG ER EN STERK SAMVIRKEFORSVARER SELV OM JEG VERKEN BRUKER TINE ELLER NORTURA. JEG STØTTER SAMVIRKET FORDI SAMVIRKET HAR TATT PÅ SEG STORT OG VIKTIG SAMFUNNSANSVAR. DERFOR TØR JEG OGSÅ KRITISERE SAMVIRKET OG MENER AT DE IKKE TAR DETTE ANSVARET PÅ ALVOR. Å OPPRETTHOLDE LEGIMITETEN TIL NORSK LANDBRUK ER UTROLIG VIKTIG OG DERFOR ER SAMFUNNSANSVARET MYE VIKTIGERE ENN DET I DAG SYNES VÆRE FORSTÅELSE FOR I SAMVIRKET. SÅ KANSKJE SKAL VI I STEDET FOR Å KRITISERER SMÅBRUKARLAGETS FOKUS PÅ LOKALMAT TA DETTE ET STEG VIDERE……OG UTVIKLE FLERE MINDRE FOREDLINGSANLEGG SOM BYGDESAMVIRKER FOR Å NÅ MARKEDER MED STØRRE BETALINGSVILJE VED Å BRUKE LOKALE RÅVARER MED EN SPESIELL KVALITET OG HISTORIE, ELLER HELST SOM EN DEL AV TINE….MEN OM IKKE DET ER MULIG SOM SELVSTENDIGE SAMVIRKER.

NESTE SPØRSMÅL ER OM VI KAN FORVENTE AT ØKTE BUDSJETTMIDLER GJENNOM JORDBRUKSFORHANDLINGENE. RIKTIGNOK HAR STORTINGET NÅ ET FLERTALL SOM I MANGE SITUASJONER HAR VIST UENIGHET MED REGJERINGEN, BÅDE I STORTINGSMELINGEN I FJOR VÅR OG I PROPOSISJONEN FOR JORDBRUKSOPPGJØRET.

JEG TROR DET ER BEGRENSET HVA VI KAN FORVENTE AV ØKE RESSURSER SIDEN DET I DAG IKKE ER STOR VILJE TIL Å PÅFØRE REGJERINGEN NEDERLAG SOM I HVERTFALL FORÅRSAKER REGJERINGSKRISE. DERNEST ER

DET FOR EN DEL STØTTEORDNINGER LITE HANDLINGSROM FOR ØKNING PGA HANDELSREGLER OG WTO. DA STÅR VI IGJEN MED OMFORDELING FOR Å SIKRE DE MINDRE OG MELLOMSTORE BRUKA.

DET PÅGÅR ET ARBEIDE MED DRIFTSVANSKER OG DET KAN BLI ET NYTTIG VIRKEMIDDEL. NOE AV LØSNINGA KAN VÆRE Å GRØNNVASKE TILSKUDD. DET FINNES HELLER IKKE GRENSER INNEN INTERNASJONALE HANDELSREGLER NÅR DET GJELDER TILSKUDD SOM IKKE STIMULERER PRODUKSJON MEN SOM HAR ET MILJØPREG ELLER HAR SOSIAL INNRETNING.

MEN DET BLIR IKKE LETT Å TA FRA BØNDER SOM HAR FÅTT ØKNING TILSKUDD FOR Å OMFORDELE DE TIL DE SMÅ OG MELLOMSTORE. I TRENDUNDERSØKELSENE SOM ER GJENNOMFØRT I MØRE OG ROMSDAL VAR DET ET SKREMMENDE STORT ANTALL SOM VAR FORNØYDE MED REGJERINGENS POLITIKK.

ET ANNET FORHOLD HVOR DET KOMMER STORE ENDRINGER FREMOVER…..OG DERMED KANSKJE MULIGHETER ER EN OMFORDELING AV OPPGAVER FRA FYLKESMANNEN TIL FYLKESKOMMUNEN OG KOMMNENE. DET VIL GJØRE LANDBRUKSPOLITIKKEN MYE MER AKTUELL I FYLKES- OG KOMMUNEPOLITIKKEN, MEN GIR OGSÅ NYE UTFORDRINGER MED HENSYN TIL NYE ARENAER OG HVORVIDT DET BLIR NOK RESSURSER INNEN DISSE FORVALTNINGENE TIL Å IVARETA DETTE ANSVARET.

MED DISSE UTFORDRINGER OVERLATER JEG DEBATTEN TIL DERE…..MEN SKAL LOVE AT DET SOM KOMMER UT AV DEBATTEN I DAG SKAL BLI BRAGT VIDERE BÅDE TIL SMÅBRUKARLAGET OG JORDBRUKSFORHANDLINGENE MEN IKKE MINST DET VIDERE REGIONALE ARBEIDET.

DUBIA 18,02,18

Stein

Frå årsmøte 2018

MØTEREFERAT FRA ÅRSMØTET I MØRE OG ROMSDAL BONDE-OG SMÅBRUKARLAG 3.MARS 2018

Sak 1. **Åpning og konstituering**

Møtestyrer: Vibeke Evensen og Geir Hauge

Sekretærer: Mandy Häger og Sigmund Moen Trønsdal

To til å underskrive møteboka: Sverre Ødegård og Bjørn Hammervold

Sak 2. **Leders tale v/ Stein Brubæk**

Årsmelding 2017 referert.

En forberedelse til årets jordbruksforhandlinger.

Vi blir tatt på alvor blant samarbeidende organ i Møre og Romsdal, våre standpunkt blir respektert, og mange støtter oss.

Vanskeligere å markere seg politisk ift. Bondelaget.

2 prosjekt: Lokalmatprosjekt (studietur til Tyrol) og Rekruttering og kompetanse for ungdom.

Fokus mot bedre rammevilkår for de minste bruka, spesielt sau og mjølk.

Unngå investeringer til overproduksjon – dette vil gå utover inntektene.

Viktig å kjempe for samvirke – de har et stort samfunnsansvar.

Opprettholde legitimitet – våre kvaliteter.

Kan vi få tilbake noen foredlingsbedrifter?

Diskusjon om budsjettmidler over jordbruksavtalen.

Nye strukturgrep – nye tak på produksjon – hvor lang tid tar det å omstille seg.

Driftsvansketilskudd – plasseres i «grønn» boks.

Nye oppgaver tilbake til kommunene – har de apparat til å ta seg av det?

Sak 3. **Politisk debatt:**

Asbjørn Dalen, Tyr: Overproduksjon på storfekjøtt og kraftforforbruk i ammekuproduksjon.

Gudveig Berge: Ammeku/kjøttproduksjon på storfe – ta tak før overproduksjonen kommer.

Nils Drabløs: Ta ned kraftforforbruket i mjølkeproduksjon. Vanskelig å nå fram til politikerne – bruke sterkere virkemiddel.

Magne Riise, Nortura: Nisjeproduksjon – ordninger for å ta tilbake slakt.

Ingrid Uthaug: Kontroll på råvarer- produksjon – distribusjon

Marianne Eltvik, Møre og Romsdal sau og geit: Overproduksjon på lammekjøtt

Stein Brubæk: Kraftforforbruk i mjølkeproduksjon, færre mordyr- færre kalver, Bruke mere grovfor, Rekoring – enkel måte å få ut sine varer. Aksjonsutvalg.

Bjørn Hammervold: Ammeku

Birgit Oline Kjerstad, Tine: Mindre forbruk av meieriprodukter, bortfall av eksportsubsidier, viktig med bærekraft, dyrevelferd og omdømme. Bevare kvoteordningen.

Magne Riise: Tilskuddsordninger i forhold til dyretall og areal.

Modulf Aukan: Jorbrukspolitisk flertall i Norge. Årets jordbruksforhandlinger: Kornpris må opp, arealtilskudd, ferie og fritid – vi må ha konkrete forslag til forhandlingene.

Svein Arild Aae: Slå et slag for mjølkebruk på rundt 100 tonn (20-30 dyr) Disse bruka har kort transport/ lette maskiner/ eget jordgrunnlag. Disse må kunne fornye seg. Få motivasjon til å fortsette.

Elin Bergerud: Ammekuproduksjon

Nils Fløystad: Egen omsetning av sau og lam. Rovdyrforvaltning og erstatningsordninger.

Innleverte uttalelser:

Fylkesstyret:	Landbrukspolitikken må sikre bærekraftig matproduksjon
	Små enheter gir større regional verdiskapning
Gudveig Berge:	Skattefri fondsavsetning
	Jordbruksfrådraget

Valgnemnd: Margrete Aklestad

Øystein Ormbostad

Helge Øverås, ny, valgt for 3 år.

Referenter:

Sigmund Hoen Tronsdal

Sverre Ødegård

Sverre Ødegård

Bjørn Hammervold

Bjørn Hammervold

ÅRSPLAN OG BUDSJETT 2018

Fylkesstyret vedtok på møte 2.mars 2018 følgjande forslag til arbeidsplan for 2018 som ble lagt fram for årsmøtet 3.mars 2018:

Fylkesstyret planlegger å ha 10 styremøter.
Vi vil delta i alle fylkesleder- og representantskapsmøter.
Fylkesstyret skal så langt råd delta i de møter vi blir inviterte til av offentlige organer og andre organisasjoner og vi gir et honorar på kr. 500 pr møte.
Fylkeslaget har mål om å verve minst 25 nye medlemmer.
Vi skal ha et løpende tilbud til lokallag for å øke aktiviteter og bidra til ny drift der hvor laget har blitt sovende.
Vi skal gjennomføre de to innvilgede prosjektene og søke om et nytt.
Fylkesstyret skal være aktive og synlige i media.
Vi skal gjennomføre 4 forsikringssamlinger.
Vi skal arbeide aktivt for å få unge bønder til å delta i nasjonale og internasjonale møter. Fylkeslaget skal delta i Dyregod-dagane.

Fylkesstyret fremmer et budsjettforslag med en kostnad på kr 278.000 og en inntekt på kr. 285 000. Årsplan og budsjett enstemmig vedtatt av fylkesårsmøtet.

RAPPORT FRÅ STYRET

Fylkesstyret har hatt 8 styremøter.

Fra 1. mai tiltrådde Eli Sæther som ny fylkessekretær i 20% stilling.

Styret har delteke på alle representantskapsmøte og fylkesleiarmøte, likeså alle telefonmøte i sammanheng med Jordbruksforhandlingane, tørkesommaren og rovviltsaker. Fylkesstyret gjennomførte også Studiearbeidet Foran Jordbruksforhandlingane. Fylkesstyret hadde eit møte med Steinar Reiten, KrF sin nyvalde representant i Stortingets Næringskomite. Vi deltok i eit møte om tørkesituasjonen i Rauma og vi arrangerte sjølv eit åpent møte på Batnfjordsøra.

Vi søkte om eit nytt prosjekt frå Midler til utgreiings- og tilretteleggingstiltak, men fekk avslag. Vi avslutta prosjektet Lokalmat i Møre og Romsdal som gav oss stor merksemd og som ifølgje Fylkesmannen har gjeve direkte resultat i fleire lokalmatprodusentar. Prosjektet som skal motivere og støtte unge til å delta i nasjonale og internasjonale møte har i 2018 gjeve som resultat at vi har hatt unge som deltek på ungdomssamling og flere utsendingar til Landsmøtet. Vi deltok på Smaken av hele Norge med lokalmat frå Møre og Romsdal.

Vi har delteke i alle møte i regi av fylkesmannen ang. Regionalt partnerskap, Regionalt Miljøprogram, Regional Næringsprogram og Skog- og klimaprogram. 2 styremedlemmar deltok på det årlege Landbruksmøtet i regi av Fylkesmannen.Vi har møtt i eit møte i styringsgruppa for Beiteprosjektet i Møre og

Romsdal. Vi har vore representert i årsmøtet til Tyr Møre og Romsdal, Sau og Geit og Jordvern Møre og Romsdal, Landbruksselskapet og Landbruk Nordvest. Leiar har delteke i årsmøtet for Midt-Norsk Landbruksråd, og vi var representerte med 3 i Landbruksrådets konferanse i Trondheim i november. Vi har og delteke i arbeidet knytt til om Møre og Romsdal skal knyte seg til samarbeidet i Midt-Norge som heiter Landbruk 21. Vi har delteke i planmøter om Den Norske Matfestivalen i Ålesund, planmøter for arrangement i tilknytning til Økoveka og i planlegging av den årlige landbrukskonferansen for Møre og Romsdal.

Leiar har delteke i Kickoff- seminar for prosjektet Reiseliv, Mat og Kultur. Vi er representert i fagrådet i Verdsarvstiftinga . 1 styremedlem deltok på et landbruksmøte arrangert av Norddal og Stranda kommuner og eit styremedlem har delteke på eit seminar om miljøvern,skadesaksbehansdling og skjønnsnemnd i forkant av NATO-øvelsen Trident Juncture .

Leiar var invitert som deltakar i paneldebatten på Beredskapskonferansen i Valldal 9.april 2018.

Det har vore fylkesstyremedlemmar tilstades på ein konferanse på Gjermundnes i tilknytning til Verdens Jorddag og på et klimaseminar i januar i regi av Bondelaget.

Fylkesstyret har utarbeidd ein aksjonsplan i forbindelse med ev. brudd i Jordbruksforhandlingane.

Vi har gjennomført 3 møte om Gjensidigeavtalen (Vanylven, Frei og Tingvoll) og 4 lokalmatmøte, hvorav 1 tilhøyrde fylkesprosjektet. (Vanylven, Tingvoll, Gjermundnes og Frei).

Styret har hatt møter med lokallaget i Rauma og Frei. På Frei har vi no fått i gang lokallaget igjen med ny leiar. I Rauma vert det arbeidd med å endre namn til Rauma/Vestnes. Vi har og gjennomført eit telefonmøte med lokallaga og fadder.

Styret i lag med lokale lag har hatt stand på Dyregod og delteke i et undervisningsopplegg om mat og landbruk for ungdomskuleelevar under samme arrangement.

Fylkesstyret har gjennomført studiearbeid i Ny politisk plattform og Foran jordbruksforhandlingane og gitt innspill til NBS.

Vi gav innspel til Kulturlandskapsprisen i Møre og Romsdal, men det ble i år valgt å ikke dele ut prisen.

Fylkesleiar har samarbeidd med Møre og Romsdal Bondelag med to pressemeldinger og har blitt

invitert som innleiar på eit møte om lokalmat i regi av Sykkylven Bondelag og Sykkylven kommune.

Fylkeslaget har samman med Bondelaget i Møre og Romsdal skreve eit brev til kommunane med oppmoding om å følgje opp driveplikta.

Fylkesstyret skreiv brev til fylkesordfører med oppmoding om å bruke lokal mat på Fylkeskommunens arrangement. Fylkesleiar har sendt eit innspel til NBS om det nye regerlverket og fristane for søknader om produksjonstillegg i landbruket.

FORMEL Mysli Start
er tilbake igjen!!

- Felleskjøpet er eneste leverandør av mysli kraftfôr til kalv i Norge!

- Balansert innhold av sukker, fiber, stivelse og protein
- Gir tidlig og høgt opptak av kraftfôr pga god smaklighet
- Kan gis etter appetitt
- Brukes frem til 8 uker
- Rask utvikling av vomma
- Høg tilvekst

UTTALE FYLKESÅRSMØTE 2018 ; AVISINNLEGG MARS 2018

FORSKNINGSBASERT NY LANDBRUKS- OG DISTRIKTSPOLITIKK

Regioner med mange små enheter i landbruket viser langt større verdiskaping enn regioner med få store. Den er dobbelt så stor, om ikke mer. Dette viser både eldre og nyere undersøkelser og er nokså logisk. Det er naturlig at flere små genererer mer aktivitet totalt, enn noen få store.

Dagens politikk, i tråd med Produktivitetsrapporten (NOU 2016:3), fremmer store enheter og vekst begrunnet med framtidas behov for produktivitet og effektivitet. Vi mener derimot at etisk og bærekraftig utvikling er og bør være det viktigste samfunnsmålet, altså det å sørge for en utvikling som tar vare på livskraft og velferd, både nasjonalt og globalt. Mer enn noen gang er dette med all tydelighet viktig blant annet i perspektivene miljø, klima, befolkningsvekst og det globale trusselbilde. Sentralisering og vekstkrav er neppe rett verktøy i så måte. Rettferdig fordeling og klima er kanskje de viktigste oppgavene i vår tid, og de henger sammen. Evne til å sørge for trygghet, mat og livsgrunnlag og god fordeling av ressurser krever andre strukturer enn de som etterstrebes i dag.

Ottar Brox (2016) er av dem som tar opp fordelingspolitikk som avgjørende framover, framfor ensidig vekstpolitikk. I forskjellssamfunnet er vekst en driver. Det er grunn til bekymring for utviklingen, for sammenhenger viser at jo større ulikheter, jo større konflikter i verden. Sentralisering og jakten på stordriftsfordeler er en del av vekstpolitikken som fremmer dette.

Allerede i boka «Small is Beautiful» av E. F. Schumacher (1973) advares det mot den vestlige kulturs hang til å måle alt både direkte og indirekte etter ensidige økonomiske mål. Konsekvensen av dette utgjør at «stort» lønner seg og «lite» blir dyrt og urasjonelt. Det klare hovedmålet er økonomisk vekst og alle andre samfunnsmål vil prinsipielt måtte innrette seg etter dette ene. Han sier det så sterkt som at gjennom et slikt samfunnsmål dannes struktur for menneskelig ondskap og et samfunn i stor ubalanse. Det er 45 år siden Schumacher skrev dette. Han beskrev noe vi kjenner oss igjen i.

Vi er bekymret for det som skjer i Norge nå.

Å ta vare på og styrke de mindre enhetene i landbruk, er en viktig strategi for å bygge et godt, stabilt og ansvarlig samfunn. Flere, små bruk bidrar til større aktivitet regionalt, og har positivt effekt på samfunnet totalt sett. Verdien av «vital symbiose» mellom små og mellomstore foretak og landbruket er betydelig. Sammenhengene mellom småbruksstrukturen, jevn levestandard og fordeling av goder i befolkningen er tydelige.

Landbrukspolitikk er samfunnspolitikk, dyrk og styrk de små enhetene og mangfoldet i hele landet! Det er et viktig bidrag til den verdiskapingen som trengs framover!

Angvik/Halsa, 5. mars 2018

Stein Brubæk Ragnhild Tunheim Godal

Styreleder og nesteleder i Møre og Romsdal Bonde- og Småbrukarlag

LANDBRUKSPOLITIKKEN MÅ SIKRE BÆREKRAFTIG MATPRODUKSJON

Det er de mange små om mellomstore gardsbruka i Norge som kan sikre nok og sunn mat produsert på en bærekraftig måte. Fokus på volum og store bruk basert på importerte innsatsfaktorer gjør norsk matproduksjon både sårbar og lite klimavennlig, er lite ressurseffektive og genererer mindre lokal verdiskaping. Årets jordbruksforhandlinger må være starten på en snuoperasjon.

FN og FAO møter en økning av verdens befolkning med kravet om at hvert land skal sikre mat til egen befolkning på egne ressurser. For Norge betyr det å tilrettelegge for bruk av våre gras-ressurser. Da treng vi flere bønder og gardsbruk i drift. Økonomien på disse bruka må sikres både gjennom en økt råvarepris og gjennom målretta budsjettmidler.

Våre samvirkebedrifter må utforme en strategi hvor de kan ta ut økt markedspris på produkter som forbrukerne er villige til å betale mer for.

Det må innføres driftsvanske-tilskudd som erstatter tilskudd som begrenses av internasjonale handelsregler slik at Norge kan selv bestemme sitt støttenivå og at vi får tilskudd som er treffsikre på målsettinger om bærekraftig produksjon og lokal verdiskaping.

Det må gjeninnføres en struktur i produksjonsdrivende tilskudd med tak over en 3-års periode.

Investeringsvirkemidler må prioriteres mot små og mellomstore bruk. Investeringer skal sikre en produksjon som står i forhold til gardens ressursgrunnlag og ikke bidra til overproduksjon.

Kjøp og salg av melkekvoter må reguleres av Staten.

Vedtatt av fylkesårsmøtet i Møre og Romsdal Bonde og Småbrukarlag

Molde 3. mars 2018

SKATTEFRI FONDSAVSETTING

Matproduksjonen i Norge kan ikke regne med å bli holdt utenfor miljø-regnskapet. Selv om vi stort sett produsere på naturens eigne premisser der fotosyntesen er drivkraften til produksjon og vekst må vi være klar til å ta ansvar.

Skal i klare å være med på en snuoperasjon trengs det offentlige midler om måla skal nås. Vi ønsker derfor en dugnad der staten kan være en bidragsyter.

Vi ber om at det innføres en skattefri fondsavsetning slik at vi bønder kan ruste opp til de krava vi får. Driftsoverskudd et år kan på den måten rekke til flere tiltak når man slepp å skatte for all inntekta.

Selv om dette er ei budsjettsak veit vi at staten tidligere har nytta seg av skattetiltak for å få i stand avtaler med jordbruket.

Årsmøtet i Møre og Romsdal Bonde- og Småbrukarlag ber derfor om at dette vert ei sak i jordbruksforhandlingene til våren.

Molde 3. mars 18

JORDBRUKSFRADRAGET

All produksjon der gardens egne ressurser vert nytta må samla være grunnlaget for jordbruksfradraget.

Verdiskapingsprogrammet som har åpna for videreforedling av eigne produkt er vedtatt av Stortinget og skulle være et middel til å styrke inntektsgrunnlaget på bruka. Denne offentlige aksepten og støtta har skapt drift og optimisme på mange bruk som kan hende ellers hadde blitt lagt ned. Det har gjeve et mangfold av produkt og vareutvalg i butikker og markeder kringom i landet. Det er derfor uforståelig at staten går inn for å skille slik produksjon fra resten av inntektskjelda på bruket.

Kva årsaken til dette var kan en bare undre seg på; vart bruksnedlegginga bremsa, eller vart man redd for at nisjeprodukta skulle ta marked fra liknende importerte produkter?

Dette vedtaket må reverserast om Verdiskapingsprogrammet skal fungere etter de opprinnelige intensjoner.

Årsmøtet i Møre og Romsdal Bonde- og Småbrukarlag ber derfor om at dette blir ei sak å ta med i Jordbruksforhandlingene til våren.

Molde 3. mars 2018

FORBEREDELSE TIL AKSJONER

Fylkesårsmøtet i Møre og Romsdal Bonde- og Småbrukarlag ber fylkesstyret utarbeide plan for lokale aksjoner om det blir brudd i Jordbruksforhandlingene.

Molde 3.mars 2018

PRESSEMELDING ETTER ÅRSMØTET

GJENVALG AV LEDER OG STYRET I MØRE OG ROMSDAL BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

Møre og Romsdal Bonde- og Småbrukarlag hadde sitt årsmøte lørdag 3. mars 18 i Molde. Årsmøtet ble holdt i forbindelse med næringskonferansen, «drøvtygging, klima og kretsløp».

Både konferansen og årsmøtet fokuserte på hvordan Norge kan oppfylle FN's krav om at hvert land skal produsere sin egen mat basert på egne ressurser mens vi i Norge i dag har en landbrukspolitikk som gjør at vi i økende grad produserer maten vår på importerte ressurser samtidig som vi gjør bøndene stadig mer avhengige av offentlige overføringer.

Stein Brubæk fra Angvika på Nordmøre ble gjenvalgt som leder mens Ragnhild Godal Tunheim fra Halsa ble nestleder. Øvrige i styret er Martin Lyster fra Nesset og Bent K. Moen fra Fræna sammen med Ingvild Hansen Nystad fra Nordal.

Årsmøtet gav i sine uttaler klare føringer for hva som skal prioriteres ved årets Jordbruksforhandlinger. Små og mellomstore bruk må gis et betydelig løft for at Norge skal klare å oppfylle sine internasjonale forpliktelser om å produsere sin egen mat på egne ressurser samtidig som vi reduserer klimagass utslipp fra landbruket.

Angvik 4. ars 2017

Stein Brubæk -styreleder

HELSING TIL ÅRSMØTET I LANDBRUK NORDVEST 2018

GODE KOLLEGAER OG ÅRSMØTE

TAKK FOR INVITASJONEN. JEG VIL FREMFØRE EN HILSEN TIL DERE FRA MØRE OG ROMSDAL BONDE OG SMÅBRUKARLAG.

NORSK LANDBRUKSRÅDGIVNING VIL HA ENHELT SPESIELL VIKTIG ROLLE I FREMTIDENS LANDBRUK. DERE SKAL RÅDGI BONDEN TIL Å TA FORNUFTIGE, RASJONELLE OG FREMTIDSRETTA VALG MED HENSYN TIL HVORDAN HAN SKAL DRIVE GARDEN OG FORVALTE JORDA. JEG VET DERE HAR FOKUS PÅ BONDEN SOM OPPDRAGSGIVER OG KUNDE OG AT HAN SKAL FÅ ET OPTIMALT RESULTAT AV RÅDGIVNINGA.

SAMTIDIG HAR BÅDE BONDEN, RÅDGIVEREN OG NORSK LANDBRUKSRÅDGIVNING SOM MOTTAKERE AV OFFENTLIG STØTTE OGSÅ ET SAMFUNNSOPPDRAG. VI VET AT RAMMEVILKÅRA FOR LANDBRUKET IKKE ALLTID FREMMER SAMFUNNSINNTRESSER SOM KLIMA OG FRUKTBAR JORD I ET EVIGHETSPERSPEKTIV. DET ER DE KORTSIKTIGE MÅLA SOM TELLER MED YTELSE OG VOLUM OG OVERSKUDD NÅR DE ÅRLIGE REGNSKAPA SKAL GJØRES OPP. I TILLEGG ER SAMMENHENGENE NÅR DET GJELDER SAMFUNNSOPPDRAGA SVÆRT KOMPLISERTE OG TIL DELS UOVERSIKTLIGE.

DERE HAR DERFOR EN SVÆRT VANSKELIG MEN VIKTIG OPPGAVE FOR I DET MINSTE SYNLIGGJØRE KOMPLISERTE KONSKVENSER SÅ LANG SOM RÅD ER I ARBEIDET OVERFOR BONDEN. SELV OM BONDENS OPPGAVE ER Å FORVALTE GARDENS RESSURSER FOR Å FÅ ET GODT ØKONOMISKE RESULTAT BØR DETTE SKJE MED KUNNSKAPER OM FORHOLD SOM KLIMA OG FRUKTBAR JORD, ETIKK, GENETIKK OG DYREVELFERD SOM IKKE ALLTID GIR UMIDDELBARE ØKONOMISKE RESULTATER MEN SOM PÅ SIKT, MED DET SAMFUNNSOPPDRAGET SOM BONDEN HAR. LIKEVEL ER VIKTIG.

JEG ØNSKER DERE ET GODT ÅRSMØTE OG LYKKE TIL I DET VIDERE ARBEIDET.

HELSING TIL ÅRSMØTET TIL MR SAU - OG GEIT 2018

GODE BØNDER OG VENNER…..TAKK FOR INVITASJONEN…..MEN KANSKJE IKKE FOR TITTELEN SO JEG HAR FÅTT PÅ INNLEGGET MITT!

NÅR JEG SIER DET SÅ GÅR DET PÅ AT JEG VIL IKKE SNAKKE NED BONDELAGET FOR Å OVERBEVISE DERE OM AT SMÅBRUKARLAGET ER BEDRE FOR DERE. TIL DET SÅ ER SAMARBEIDET FOR GODT MELLOM FAGLAGA HER I FYLKET. JEG HAR HOLDT PÅ MED LANDBRUKSPOLITIKK I 20 ÅR OG OPPLEVER AT I DE SISTE 4-5 ÅRA SÅ ER DET EN SVÆRT GOD TONE OG SAMARBEIDE MELLOM BL OG SMÅBRUKARLAGET. SLIK HAR DET IKKE VÆRT. JEG MINNES GODT RETORIKKEN OGSÅ FRA BONDELAGET HER I FYLKET PÅ SLUTTEN AV 90-TALLET DA MAN FORSVARTE UTTRYKKET «VI BLIR FÆRRE….MEN VI BLIR STERKER!» DETTE HAR JEG ALLTID STERKT VÆRT UENIG I……OG JEG TROR DET NÅ ER EN SAMLET FORSTÅELSE AT REUKSJONEN AV GÅRDSBRUK I DRIFT HAR VÆRT TIL SKADE FOR HELE LANDBRUKET.

MEN VI ER NÅ TO FAGLAG MED TIL DELS ULIK POLITIKK. NÅR EN BONDE SKAL VELGE TILHØRIGHET ER DET SLIK JEG OPPLEVER DET ULIKE GRUNNER FOR AT MAN ENTEN VELGER SMÅBRUKARLAGET ELLER BONDELAGET. JEG HAR STOR FORSTÅELSE FOR AT DET IKKE ALLTID ER EN DYP VURDREING AV POLITIKK OG FORSKJELLER SOM ER GRUNNLAGET. OFTE ARVER MAN ORGANISASJONSTILHØRINGHET. DET ER HELT FORSTÅELIG.

EN ANNEN GRUNN KAN VÆRE FAGLIGE ELLER SOSIALE TILBUD LOKALT ALT ETTER HVOR AKTIVT DET LOKALE FAGLAGET ER. DET ER LETTERE Å BLI MED I ET FAGLAG SOM ER SYNLIG OG SOM HAR NOE Å TILBY. DETTE OPPLEVER JEG ER DEN STORE UTFORDRINGA VÅR, Å BIDRA TIL AT VI HAR LOKALLAG MED ET MINIMUM AT AKTIVITETER SOM GJØR AT ET MEDLEMSKAP OPPLEVES NYTTIG.

FRA SMÅBRUKARLAGETS SKRYTEALBUM ER VEL LOKALMATPROGRAMMET DET VI DRAR FREM OFTEST. JEG TROR IKKE LOKALMAT SKAL BERGE NORSK LANDBRUK, OG SELV OM JEG VERKEN BRUKER TINE ELLER

NORTURA SÅ ER JEG EN STERK FORKJEMPER FOR SAMVIRKET PGA DET SAMFUNNSANSVARET SOM SAMVIRKET HAR. MEN LOKALMATSATSINGA HAR GITT EN MULIGHET FOR BØNDER Å ØKE SINE INNTEKTER FORDI DET HAR BIDRATT TIL Å FÅ UT MANGE PRODUKTER MED SPESIELL KVALITET OG HISTORIE SOM SAMVIRKET IKKE HAR MULIGHET TIL …..ELLER SOM IKKE PASSER INN I VOLUM-TANKEGANGEN SOM SAMVIRKET HAR HATT ……TIL NÅ! KANSKJE KAN VI SE EN ENDRING I FREMTIDA. DET ER FORTSATT MARKEDSMULIGHETER TIL AT FLERE BØNDER KAN PRODUSERE LOKALMAT OG OMSETTE DETTE DIREKTE TIL FORBRUKERNE. STADIG FLERE BUTIKKER ØNSKER EN EGEN AVDELING MED LOKALMAT OG DET ER TORG OG MESSER NESTEN HELE ÅRET MED TIL DELS GOD OMSETNING.

DET ER IKKE TIL Å STIKKE UNDER EN STOL AT BÅDE BONDELAGET OG SAMVIRKET MOTARBEIDET LOKALMATPROGRAMMET DE FØRSTE ÅRA. NÅ DERIMOT FØLER JEG AT ALLE STØTTER PROGRAMMET OG JEG VIL OGSÅ SKRYTE AV BONDELAGET FOR HVORDAN DE HAR SKIFTET HOLDNING OG ARBEIDER FOR LOKALMAT, BONDENS MARKET…..ETC……MEN DET VAR VI SOM KOM MED FOSLAGET!!!!

I FORBINDELSE MED FORRIGE STORTINGSMELDINGA LANDBRUK I 2011 – 2012 FORESLO SMÅBRUKARLAGET Å UTREDE DRIFTSVANSKETILSKUDD. VI MENTE AT DE ETABLERTE STØTTEORDNINGER IKKE VAR TREFFSIKRE NOK FOR Å KOMPENSERE FOR DE ULIKE FORHOLDA SOM TILSKUDDA ER MENT SKULLE JEVNE UT, NEMLIG ULIKE DRIFTSVILKÅR. I TILLEGG VAR MANGE AV ORDNINGENE HANDLINGSLAMMET SIDEN MAN VAR NÅDD TAKET INNENFOR WTO-REGELVERKET FOR BLÅ OG GUL BOKS.VI ER DERFOR SVÆRT GLADE FOR AT DET BLE ENIGHET OM DETTE I SISE JORDBRUKSFORHANDLINGENE. NÅ ER DET UNDER UTREDNING.

ALL STØTTEN TIL NORSK LANDBRUK ER AVHENGIG AV BRED STØTTE TIL LANDBRUKET. VI MÅ DERFOR SIKRE AT VI PRODUSERER DET SOM DET NORSKE FOLKET VIL VI SKAL PRODUSERE. NOK OG TRYGG MAT ER ÅPENLYST DET VIKTIGSTE MEN ÅRLIGE MENINGSMÅLINGER I BEFOLKNINGEN VISER AT DET ER LIKE VIKTIG MED KULTURLANDSKAP OG LEVENDE BYGDER. STADIG VIKTIGERE BLIR LANDBRUKETS PRODUKSJON AV LANDSKAP, BÅDE FOR EN GENERELL TRIVSEL MEN IKKE MINST FOR REISELIVET. DRIFTSVANSKER MÅ DERFOR KOMPENSERES SLIK AT VI KAN BEHOLDE FLEST MULIGE GÅRDSBRUK I DRIFT. JEG OPPLEVER DETTE SOM EKSTREMT VIKTIG FOR I DET HELE TATT OPPRETTHOLDE VILJEN TIL Å BRUKE SKATTEPENGER PÅ NORSK MATPRODUKSJON.

SÅ ER DET SELVSAGT AT DEN POLITIKKEN SOM FAGLAGA FØRER SENTRALT SOMM OGSÅ ER AVGJØRENDE. DETTE BURDE KANSKJE VÆRE HOVEDÅRSAKEN FOR VALGET AV MEDLEMSKAP. DA ER DET I STOR GRAD JORDBRUKSFORHANDLINGENE OG STÅSTED DER SOM ER AVGJØRENDE

Pressemelding budsjettnemndas tal 13.april 2018 :

I ÅR BØR JORDBRUKSOPPGJØRET BLI EN ENKEL SAK!!

Det sier fylkesleder Stein Brubæk i Møre og Romsdal Bonde- og Småbrukarlag.

Budsjettnemdas grunnlagstall for jordbruksoppgjøret viser at bøndene har hatt en sterk inntektsnedgang i det siste året. Spesielt stor er nedgangen hos sauebønder på grunn av den politisk initierte overproduksjonen av sauekjøtt,

«Nå begynner regjeringens politikk å virke. Matproduksjonen sentraliseres og utviklingen går i stikk motsatt retning av målet om å produsere mat i hele Norge. Produksjonsdrivende tilskudd skaper overproduksjon som rammer hele næringen. De store overlever en stund på økte tilskudd mens de små taper og slutter. Dette er også i strid med hva alle sier de ønsker; små og mellomstore bruk skal prioriteres. Det er de små og mellomstore bruka som kan produsere mat i Norge på lokale ressurser på bærekraftig måte slik som FN's matvareorganisasjon FAO anmoder alle sand om å gjøre» sier Brubæk.

«Nå må Stortinget ta ansvar! For Regjeringen gjør det ikke. De har gått seg fast i en ideologi som ikke ser forskjellen på å produsere T-skorter fra de biologiske prosesser som matproduksjonen er. Vi må få markedet i balanse ved å innføre struktur igjen på tilskudda samt å gjeninnføre lavere tak på samlet tilskudd en bonde kan få. De med volumproduksjon vil sikre sin inntekt fra markedet når det er balanse. De små og mellomstore bruka må derimot få større del av sin inntekt fra økte overføringer og en omfordeling av midler, basert på det samfunnsoppdraget de gjør. Det er disse bruka som sikrer levende bygder, kulturlandskap, matsikkerhet og en verdiskapende samfunnsutvikling.

Stortinget må vise at de holder ord ved å sikre at bønder får en lik kronemessig inntektsutvikling med resten av samfunnet. Kun på den måten kan vi nå målsettingen om et variert landbruk over hele landet og produsere maten vår på egne ressurser.

Gjett om jeg er glad for at Norsk Bonde- og Småbrukarlag aldri har skrevet under noen jordbruksavtale med denne regjeringen!!!» avslutter Brubæk.

Brev til:

Merete Furuberg

HVORDAN FÅ TIL EN SMIDIGERE PRAKSIS MED TANKE PÅ FRISTER OG SØKNAD OM PRODUSKJONSTILSKUDD I LANDBRUKET.

Forrige uke fikk jeg følgende mail:

«Hei.

Årets jordbruksforhandlingar er snart i gang. Som hovudansvarleg for produksjonstilskot hos Fylkesmannen i Møre og Romsdal har eg nokre erfaringar og tankar omkring søknadsfristane for produksjonstilskot. Som dykk er vel kjent med så vart både fristar og fagsystem endra i fjor.

Gammal ordning
Søknadsfrister 20. januar og 20. august. Mulig å søke fram til 20. september og 20. februar, men trekk kr 1000 pr virkedag etter søknadsfrist.

Ny ordning
Søknadsfrister 15. mars og 15. oktober. Ikkje mulig å søke etter dette, men mulig å korrigere alle opplysningar i innsendt søknad i 14 dager etter søknadsfrist.

Erfaringa viser at det er ein del som ikkje får til å søke til rett tid. Det kjem då gjerne ein søknad om dispensasjon frå søknadsfristen for praktisk talt alle desse. Dispensasjon kan gis i særlege tilfelle, noko som berre sjeldan er tilfelle for dei som søker om dispensasjon fordi dei ikkje huska søknadsfristen. Den økonomiske konsekvensen kan bli veldig stor. Det er belastande å skulle avgjere dette når konsekvensen er så stor, og det kan bli svært vanskeleg å greie seg økonomisk for den som ikkje får tilskot. Forvaltninga kjem i praksis ikkje i gang med saksbehandling eller kontroll før 14-dagersperioden etter søknadsfristen er ferdig i og med at opplysningane i søknaden i den perioden kan bli endra.

Innspel
Det bør vere mulig å registrere nye søknader i inntil 14 dager etter søknadsfrist. Mitt forslag er at det blir eit trekk pr. virkedag på enten 5 000 kr eller 10 000 kr.

Kan dette bli tema i årets jordbruksforhandlingar, og bli endra på, så vil samtlege aktørar tene på det. Slik det er, så er dette forskriftsfesta. Det er dermed ikkje noko direktoratet berre kan endre på.

Med helsing

Per Eldar Nakken
Seniorrådgivar

Fylkesmannen i Møre og Romsdal»

MINE KOMMENTARER:

Siden mailen kom har jeg tilfeldig blitt kjent med at flere bønder har mistet fristene og har hatt store tap som følge av at selv en liten forsinkelse IKKE gir grunnlag for å ta opp igjen søknaden. Dette kan verken faglag eller forvaltningen for landbruket akseptere!!

Omleggingen har vært kjent et par år og det har blitt informert om den på mail, i møter og i brev. Det som derimot ikke har vært informert godt nok om; i hvert fall ikke tydelig nok presisert er at det ikke er mulig å registrere søknader som kommer for seint; selv ikke EN dag for seint.

Dette tyder på en fullstendig mangel på kjennskap til bondens hverdag. Dette er også et nytt eksempel på en byråkratisering, sentralisering og reduksjon av service fra det offentlige systemet. Søker-programmet og systemene blir målet i stedet for at de blir et virkemiddel, hjelpesystem og verktøy for å bedre tjenesten overfor landbruket. Arbeidsoppgaver fjernes fra nærkontorene og mennesker som kan yte service og flyttes til et system som bare begrenser service. Det kan se ut som endringene er innført av noen som tror at også bønder har sin arbeidsdag bak et skrivebord og en skjerm med daglige rutiner om å åpne og behandle epost og ajourholde en e-kalender.

Etter den tidligere ordningen kom det en konvolutt med søkerskjema og regelverk som var et svært tydelig signal og påminnelse om søknaden. Nå kommer det i form av en epost med en melding om at det ligger en beskjed til deg på Altinn; en epost sammen med 30-50 andre daglige eposter for mange bønder.
I tillegg har Altinn hatt en endring i redigering som har gjort det vanskelig å orientere seg til de ulike områder. De fleste bønder har svært mange faner å forholde seg til på Altinn. Det tok i hvert fall meg flere uker å gjøre meg kjent med det nye systemet. Jeg måtte tilslutt å kontakte min regnskapsfører.

Det snakkes ofte om at landbruket har et samfunnsansvar og at produksjonstilskudd i stor grad er betaling for denne jobben. I så måte kan man se på det som en rettighet som bonden har om han tilfredsstiller de krava som stilles. Det er fullstendig uhørt om han skal miste disse tilskudda fordi han har mistet en søknadsfrist med en dag eller 10!! Selv har jeg opplevd at produksjonstilskuddet er for seint utbetalt, fra en uke til flere uker. Jeg kan ikke se at det noen sinne har blitt betalt ut renter eller straffegebyr selv om dette er en feil som har skjedd hos forvaltningen!!

Bønder har svært mange frister å forholde seg til: skatt og avgift, mattilsynet…etc. Etter hvert som de fleste regninger sendes på mail skjer det oftere at disse forsvinner i mengden av mailer og man oversitter frister. Da kommer det en betalingspåminnelse og i verste fall et rentekrav. Dette er en etablert og akseptert måte å forholde seg til frister på i det norske samfunnet. Man kan ikke godta at en oversittelse av frister resulterer i at årlige inntekter mellom 30% - 70% av foretakets inntekter faller bort.

Jeg forventer at både forvaltningen og faglaga umiddelbart tar kontakt med Landbruksdirektoratet og Departementet for å bli enig om en overgangsordning for 2018 og 2019. Saksbehandlingen må i disse to åra aktivt ta grep for å følge opp forsinkede søknader. Det skal være enkelt i denne perioden å få dispensasjon fra fristen. Etter at overgangsordningen er over kan det innføres et gebyr for oversittet frist. Forvaltningen er likevel ikke fritatt fra å følge opp slik at søknader kommer inn. Forvaltninga må fremstå som den tjenesteyteren de skal være. Å unngå forsinkelser vil være arbeidsbesparende for både bonden og forvaltningen.

Angvik 7. april 18

Stein Brubæk

Fylkesleder i Møre og Romsdal Bonde- og Småbrukarlag

Kopi til Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Kopi til Møre og Romsdal Bondelag.

Høyringsbrev til:

NESSET KOMMUNE

KRÅKHOLMVEGEN 2

6490 EIDSVÅG

UTTALE TIL REGULERINGSPLAN BERGMESTEREN RAUDSAND.

Fylkesstyret i Møre og Romsdal Bonde- og Småbrukarlag har behandlet reguleringsplanen Bergmesteren Raudsand i sitt møte den 3. mai 2018 og fattet følgende vedtak enstemmig:

«Møre og Romsdal Bonde- og Småbrukarlager går sterk imot at det blir etablert et deponi på Bergmesteren i Raudsand. Dette kan trur matproduksjonen både fra land og sjø og ikke minst omdømmet, også med tanke på utvikling av reiselivstilbud. Vi krev også at det snarest blir ryddet opp i deponi 1.»

Angvik 7. mai 18

Brev til:

Fylkesordfører Jon Åsen

NORSK MAT PÅ VÅRE FAT

Gjennom arbeidene med Landbruksmelding har fylkeskommunen blitt mer engasjerte i utviklingen av landbruket i fylket. Med de kommende omfordelinger av arbeidsoppgaver vil fylkeskommunen få ytterligere betydning for landbrukspolitikken regionalt. Vi ønsker derfor å utfordre Møre og Romsdal Fylkeskommune allerede nå om å innføre rutiner som sikrer at det blir servert mat fra lokale råvarer når fylkeskommunen har sine møter og konferanser.

Vi er kjent med at Fylkesmannen allerede har gjennomført en slik politikk. Møre og Romsdal Bonde- og Småbrukarlag ble klar over behovet for en slik gjennomtenkt strategi sist vi hadde årsmøtet vårt. Med situasjonen om overproduksjon av lam- og sauekjøtt friskt i minne bestilte vi lam til middagen under vårt årsmøte i Molde 3. mars 2018. Det kom derfor som en stor overraskelse da vi tilfeldig fikk vite at det var lam fra New Zealand som ble servert. Dette har gjort av vi mener det er behov for en større bevissthet, i hvert fall når landbruksorganisasjoner arrangerer møter, men også for andre offentlige etater og organisasjoner som har et samfunnsansvar.

Vi håper at Møre og Romsdal Fylkeskommune vil ta fatt i dette, foreta den nødvendige behandlingen, foreta en beslutning og gjennomføre det så synlig at hoteller og serveringsbedrifter merker seg at det å støtte norsk landbruk er en nasjonal samfunns-sak.

Avslutningsvis vil jeg vise til at FAO (FN's matvareorganisasjon) har sagt at hvert land må bestrebe seg på å produsere sin basismat på egne ressurser som en hjelp til å bekjempe global sult og fattigdom. Om Møre og Romsdal Fylkeskommune bestemmer at de skal prioritere lokal mat til sine arrangement så støtter man ikke bare lokalt landbruk men man bidrar i tillegg positivt til å løse en av klodens største utfordringer.

Angvik 7. mars 2018

Stein Brubæk -Fylkesleder i Møre og Romsdal Bonde- og Småbrukarlag

Avisinnlegg under jordbruksforhandlingane:

SLUTT Å PRATE TULL, REITEN!!!

Steinar Reiten, Krf sin landbrukspolitiske talsmann og mektige mann i næringskomiteen, mener at opposisjonen opptrer uryddig når de kritiserer Statens tilbud til jordbruket. Det kan du alvorlig talt ikke mene, Reiten? Er du så redd for å kritisere budsjett-kameratene i regjeringen?

Tenk deg da at faglaga godtar Statens tilbud slik det er fremsatt? Kan du da kommentere om det er i tråd med vedtaket fra siste Landbruksmelding eller kommentarer som Krf og Stortingsflertallet vedtok i siste oppgjøret? Vi som forventer at Regjeringen gjennom Staten forholder seg til hva Stortinget vedtar finner det svært viktig å få vite om dette er slik som våre folkevalgte ønsket landbruket skal utvikle seg og har vedtatt.

Et annet tenkt tilfelle: hva om regjeringen hadde foreslått å innføre islam som statsreligion? Ville Krf heller ikke da kommentert forslaget før forhandlinger med de andre partier er gjennomført? Slutt å prate tull, Reiten!!

Angvik 8. mai 18

Stein Brubæk -Fylkesleder i Møre og Romsdal Bonde- og småbrukarlag

Pressemelding sommaren 2018:

TØRKEN KAN RAMME OSS ALLE!

For de fleste er godt og varmt være bare en nytelse. Men dessverre har været en ulempe, nemlig tørke og reduserte avlinger for bonden. Selv om det ikke er like dramatisk her i fylket som for andre deler av landet så får sterkt reduserte avlinger også andre steder i Norge store konsekvenser for hele nasjonen.

Redusert kornavling vil gi høyere pris for både kraftfor og andre matvarer. Lite gras til vinterfor kan gi nedslakting av buskap, overproduksjon og lav pris til bonden. Dette forplanter seg neppe til forbrukeren men kan resultere i at produksjonen kan ta flere år til å ta seg opp igjen. Da kan det kan slå ut for forbrukeren i form av høyere matvarepriser. I mellomtiden risikerer mange bønder å gå konkurs siden de har basert seg på en stabil og høy produksjon for å betjene stor gjeld.

Situasjonen krever en nasjonal dugnad. Regjeringen og faglaga må gå gjennom regelverket for å forsøke bidra til at konsekvensene blir minst mulige for både bonden og forbrukeren. Alle som har et jordstykke som ikke er i bruk må forsøke slå det enten til rundball eller benytte finværet å tørke og pakke høyet. I år kan det også bli lønnsomt å høste og selge for selv fra små arealer. Så må kommunene sørge for at eiere av landbrukseiendommer ivaretar driveplikten.

Det er på tide å fokusere på betydningen av nasjonal matproduksjon til beste for oss alle. La oss alle ta et tak NÅ og så reflekterer vi over hvor sårbart vi har gjort landbruket gjennom feilslåtte politiske tiltak når sommeren er over.

Brakstadstranda 13. juli 18

Stein Brubæk - Fylkesleder i Møre og Romsdal Bonde- og Småbrukarlag

Det naturlige valget

Nortura
bondens selskap

Nortura eies av bønder, styres av bønder og har samme mål som bønder - å skape best mulig økonomi for bonden.

Foto: Rune Bendiksen / Studio B13

Brev tik kommunane og faglaga:

MØRE OG ROMSDAL BONDELAG

Kommunene i Møre og Romsdal

v/ordførere, jordbrukssjefer og postmottak

Lokale ledere i alle Bondelag og Bonde- og

Småbrukarlag i Møre og Romsdal

Vår saksbehandler

Rose Bergslid

Vår dato 24.08.2018

Deres dato

Vår referanse

Deres referanse

Økt fokus på driveplikten

Møre og Romsdal Bondelag og Bonde- og Småbrukarlag ønsker med dette brevet å sette fokus på driveplikten. Sammen med bonden er dyrkamarka den viktigste ressursen vi har i landbruket. Å ta vare på dyrkamark og beiter er viktig for bl.a. matproduksjon, verdiskaping og verdifulle kulturlandskap. **Møre og Romsdal er et av fylkene i landet med størst nedgang i areal (om lag 12% siden år 2000 er gått ut av drift/bygd ned).** I tillegg har en god del av jordbruksarealet redusert sitt produksjonspotensial som følge av manglende investeringer i f.eks. drenering og jordbearbeiding.

Andelen leiejord i fylket er høy. I snitt 51,2%. I enkelte kommuner opp mot 70 - 80%. Mange bønder har basert store driftsutbygginger på leid jord. Det er krevende for næringa at mye av leiejorda drives på dårlige og delvis manglende leiekontrakter. Med tanke på finansiering av nye utbygginger er gode, langsiktige avtaler helt nødvendig. Det er også viktig med tanke på bondens vilje til å investere store summer i f.eks. drenering av leiejorda.

Retten til å eie jord fører med seg noen plikter. Driveplikta beskrives i Jordlova §8: *«Jordbruksareal skal drivast. (…)Driveplikta kan oppfyllast ved at arealet vert leigd bort. Det er ein føresetnad for at driveplikta er oppfylt ved bortleige at* ***leigeavtala er på minst 10 år*** *om gongen utan høve for eigaren til å seie ho opp. Avtala må føre til driftsmessige gode løysingar og vere skriftleg.»* I følge jordlova har kommunene en plikt til å følge opp at jord drives. Dette er spesielt viktig i bygder med et aktivt landbruk og etterspørsel etter jord.

Mange grunneiere er ikke kjent med driveplikten, og mange bønder vegrer seg for å kreve kontrakt i frykt for at grunneier skal la andre – som ikke krever kontrakt – drive jorda. Det kan gis fritak fra driveplikten etter §8 enten varig elle for en avgrensa tidsperiode. Ved søknad om fritak skal det legges vekt på: Hvor viktig er å holde jordbruksarealet i hevd, størrelsen på gården, avkastningsevnen til arealet, om det er bruk for jordbruksarealet som tilleggsjord og søker sin livssituasjon.

Vi vil oppfordre kommunene og lokale bondelag og bonde- og småbrukarlag til å engasjere seg i dette viktige arbeidet. Forslag til en mulig strategi kan være:

- Lokale bondelag inviterer seg/inviteres på besøk til ordfører og landbruksansvarlige

  i kommunen og diskuterer saken. Hvordan er situasjonen i vår kommune, hva kan gjøres o.l.

- Det skrives sak til politisk utvalg om at dette arbeidet skal prioriteres

- Lokal presse inviteres til å lage en sak om problematikken. Sosiale medier brukes til å informere om at det vil bli økt fokusert på driveplikten framover

- Det sendes ut et brev til grunneiere som ikke driver jorda si sjøl, og som ikke har levert inn 10-årig skriftlig avtale (forslag til brev ligger vedlagt)

- Disse følges opp

For at landbruket – en av fylkets viktigste næringer – skal fortsette å utvikle seg er det nødvendig med en felles innsats for at gode jordleieavtaler kommer på plass.

Med vennlig hilsen

Leder i Møre og Romsdal Bondelag

Oddvar Mikkelsen

Leder i Bonde- og Småbrukarlaget

Stein Brubæk

Vedlegg:

Forslag til informasjonsbrev til grunneiere

Forslag til jordleiekontrakt

Kopi: Fylkesmannen i Møre og Romsdal

UTTALE TIL NY POLITISK PLATTFORM NBS

NY POLITISK PLATFORM FOR NORSK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG.

Det utarbeidede forslaget har mange gode enkeltforslag men mangler en innledning som er klar på hvilke rammevilkår norsk landbruk har og skal ha sterkere fokus på i fremtida. Dette må man ha klart for seg både i debatten som står foran oss når vi skal fatte vedtak om ny politisk plattform, men enda viktigere for arbeidet i åra som kommer, både med hensyn til det daglige politiske arbeidet og arbeidet overfor eksisterende og nye medlemmer.

De to viktigste rammevilkåra er :

1. de biologiske prosesser som ligger til grunn for produksjonen av planter til mat og som grunnlag for annen matproduksjon.
2. Internasjonale rammevilkår for handel, klima og levevilkår for klodens befolkning.

Internasjonale rammevilkår

Norsk landbrukspolitikk kan ikke utvikles i et nasjonalt vakum. Vår utvikling er nær knyttet til internasjonale rammevilkår. Dette kommer godt til syne når de to første bærekraftsmåla som FN har vedtatt er å **fjerne fattigdom og sult.** I dag er ikke landegrenser en barriere for verken klimaendringer eller mennesker på vandring. Derfor må norsk landbruk også utvikles i lys av internasjonale utfordringer som global sult og fattigdom, klima og konflikter og migrasjon. Ofte heng disse utfordringer sammen.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag er medlem av den globale bevegelsen La Via Campesina (LVC) med over 220 mill medlemmer av småbønder og fiskere, landløse, beitebrukere, urfolk og andre som støtter en bærekraftig småskalaproduksjon. LVC støtter prinsippet om matsuverenitet som går ut på at alle nasjoner har rett og plikt til å sørge for at innbyggerne har nok og næringsrik mat. Samtidig har ingen rett til å ødelegge for et annet lands mulighet til nettopp å ivareta dette målet.

For å nå dette målet støtter LVC middelet agroøkologi. Agroøkologi er ingen verktøyskrin eller et sett av oppskrifter, men medfører en radikal ending i eksisterende landbruksmodell hvor man heller setter bonden og bondens familie i senter for en sosial prosess. Agroøkolog i er basert på en dialog om kunnskaper slik at forsking knyttes kontinuerlig til bondens kunnskaper, utvikling og praksis. Fokuset er på kvaliteten av maten som produseres, jordsmonnet, vannet og lufta. Agroøkologi er deltakende handling og endring som bringer bærekraft, sikkerhet, likhet og motstandsdyktighet til alle deler av matsystemet, fra de økologiske til økonomiske og sosiale komponenter. Agroøkologisk landbruk produsere sunn og næringsrik mat, bygger opp fruktbarheten og holder jorda sunn, bevarer og utvikler biodiversiteten, bruker vann på en bærekraftig måte, kombinerer tradisjonell kunnskap og teknikk med ny kunnskap, kjøler ned planeten ved å redusere utslipp av drivhusgasser og binder karbon i jord og planter samtidig som man øker inntektene og velvære til småskalaprodusenter.

FAO (FN's matorganisasjon) har uttalt at agroøkologi kan bli et viktig virkemiddel for å redusere sult og fattigdom i verden.

NBS skal…..

-være aktive medlem av LVC for å bringe hjem kunnskap og påvirke internasjonal politikk.

-ha et stort internasjonalt og nasjonalt nettverk med det samme formål.

-delta i forum som FAO-komiteen, Norsk Sosialt Forum

Lurer på noe innen landbruk?

- driftskreditt?
- lån?
- leasing?
- forsikring?

Vi finner løsninger tilpasset ditt behov.

Christian Sollid
Leder bedriftsmarked
46847620
cs@romsdalsbanken.no

Solveig Myklebust
Rådgiver bedriftsmarked
41066403
smy@romsdalsbanken.no

RuneKjelstadli
Rådgiver bedriftsmarked
91850772
rok@romsdalsbanken.no

Elnesvågen
Torget 14

Eidsvåg
Kråkholmvegen 1

Molde
Frænavegen 16

Din hjelp til å ta gode valg!

Romsdalsbanken

ÅRSREKNESKAP 2018 MRBS

INNTEKTER	Note	REGNSKAP 2018	BUDSJETT 2018	REGNSKAP 2017
Kontingentinntekter		128073	140000	
Annonser		15600	15000	
Inntekt årsmøte		23200	0	
Annen inntekt		3992	0	
Tilskudd fylkessekretær		30000	30000	
MØTETILSKUDD:				
HMS/Forsikrin Lokalmat		8000	25000	
Deltakelse i Landbr.		9000	0	
Gjensidige		17560	15000	
PROSJEKTMIDLER				
Landbr.dir.		16875	60000	
Studietilskudd		2800	0	
Sum driftsinntekter		**255100**	**285000**	**322532**
UTGIFTER				
Lønn sekretær		88198	97000	158725
Arb.giveravgift		10256	15000	16824
Honorarer		28060	50000	
Kontor		7000	6000	
Regnskap		34785	30000	
Aviser etc.		15113	20000	
Kurs/møter/prosjekter		52855	30000	
Reisegodtgjøring		32433	20000	
Servering møter		6773	10000	
Bankgebyr		1130	0	
Porto		45	0	
Kontingent MR Jordvern		400	**0**	
Andre driftsutgifter				193710
Sum utgifter		**277048**	**278000**	**369259**

Balanse pr. 31. desember 2018
MØRE OG ROMSDAL BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

	Note	2018	2017
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler			
Andre fordringer		835	835
Sum finansielle anleggsmidler		835	835
Sum anleggsmidler		835	835
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		5 700	7 500
Andre fordringer		1 045	5 960
Sum fordringer		6 745	13 460
Bankinnskudd, kontanter og lignende		28 449	50 069
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		28 449	50 069
Sum omløpsmidler		35 194	63 529
Sum eiendeler		36 029	64 363

	Note	2018	2017
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		32 860	56 492
Sum opptjent egenkapital		32 860	56 492
Sum egenkapital		32 860	56 492
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		130	(870)
Skyldige offentlige avgifter		3 184	8 871
Annen kortsiktig gjeld		(145)	(130)
Sum kortsiktig gjeld		3 168	7 871
Sum gjeld		3 168	7 871
Sum egenkapital og gjeld		36 029	64 363

ADRESSELISTE LOKALLAG

AVERØY BS : svein.arild.aae@outlook.com; **Svein Arild Aae** tlf.926 88 731

RINDAL/SURNADAL BS: per.oddbjorn@gmail.com ; **Per Oddbjørn Røkkum,** tlf 943 24 105

FRÆNA BS: bekomoen@frisurf.no **Bent K Moen** tlf.951 63 529

GJEMNES OG TINGVOLL BS: reitanjo@gmail.com **Jonny Reitan**, tlf 959 62 547

HALSA BS: tunvals@gmail.com **Lars Olav Tunheim** tlf. 909 41 191

NESSET BS: martin.lyster@gmail.com **Martin Lyster** tlf. 994 95 492

SYKKYLVEN BS: nilss-dr@online.no **Nils Sigurd Drabløs** tlf. 909 89 109

ULSTEIN/HAREID/HERØY/SANDE: gunmar@mimer.no **Gunmar Grimstad** tlf. 957 87 862

VANYLVEN BS: audun.kvalsvik@mimer.no **Audun Kvalsvik** tlf. 481 90 751

RAUMA/VESTNES BS: seaindian2004@yahoo.no **Helge Øverås**, tlf 959 01 020

SMØLA BS: alvestadgard@hotmail.no **Asbjørg Kanestrøm** tlf 922 86 793

VOLDA/ØRSTA BS: johningen@gmail.com **John Inge Leira Bjøringsøy** tlf 991 55 416

NORDDAL BS: mhr@mimer.no **Marit Rønneberg** tlf. 994 13 868

AURE BS : modulf@aukan.net **Modulf Aukan** tlf. 930 63 696

FREI BS: post@prestmyra.no **Endre Hånde** tlf. 416 64 775

KONTAKT FYLKESLAGET

Fylkesleiar: **STEIN A. BRUBÆK** stein359@gmail.com tlf. 915 63 259

Fylkesssekretær: **ELI K. AALBU SÆTHER** elikristin59@gmail.com tlf. 984 98 838

Kontingentsatser for 2019 for medlemsskap i Norsk Bonde- og Småbrukarlag

Innmeldingsskjema og tabell for forholdet mellom produksjonsomfang og kontingentsatser for å finne ut hvilken kontingentsats du skal betale finner du på www.smabrukarlaget.no . Er du i tvil om hvilken kontingentsats du skal stå på, ta kontakt med lokallag eller fylkeslag der du bor eller sekretariatet på tlf:22005915/10. Du kan også sende e-post til medlem@smabrukarlaget.no hvis du har spørsmål rund dette.

1. Grunnkontingent (G) Kontingentsats kr. 915,- Støttemedlemskap, og for de med veldig liten produksjon.

2. Lav kontingent (L) Kontingentsats kr. 1.950,-

3. Mellomkontingent (M) Kontingentsats kr. 3.160,-

4. Høy kontingent (H) Kontingentsats kr. 4.700,-

5. Topp kontingent (T) Kontingentsats kr. 5.585,-

6. Verdiskapingsmedlem(V) Kontingentsats kr. 1.115,- Betales av medlemmer som ikke er direkte involvert i primærnæringen men som direkte eller indirekte har interesse og nytte av å støtte NBS.

7. Ungdomsmedlemskap (U) Kontingentsats kr. 630,- Betales av ungdom under 30 år uten landbruksproduksjon..

8. Andelslandbruk (A) Kontingentsats kr 630,-

I tillegg kommer ekstrakontingent kr.200 til Møre og Romsdal bonde og småbrukarlag.

De som melder seg inn etter 1. November betaler kontingent for påfølgende år.

Takk til alle som har støtta

arbeidet vårt med annonsar i årsmeldinga!

MØRE OG ROMSDAL BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

-Er du ikkje medlem av Norsk bonde og småbrukarlag?

Du finn innmeldingsblankett på www.småbrukarlaget.no